

Soiden käytön linjauksia ja vaikutuksia pohtineen kansalaisraadinn kannanotto

Raatilaiset olivat yksimielisiä siitä, että kaavan taustaselvitykset on tehty hyvin ja kattavasti. Erityisesti kiitettiin perusteellista suoluonnon kartoitusta sekä yksityiskohtaista työtä kuormitukselle herkkien vesistöalueiden tunnistamiseksi. Lisäksi arvostettiin sitä, että työssä on hyödynnetty karttapohjaista kyselytyökalua maakunnan asukkaille tärkeiden virkistys- ja muiden arvojen kartoittamisessa.

Kaava mahdollistaa turvetuotannon tulevaisuudessa. Uusi turvetuotantoala kohdistetaan jo ojitetuille soille ja luonto- ja virkistyskäyttöarvoiltaan tärkeimmät suot jätetään turvetuotannon ulkopuolelle. Virkistyskäytön ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeimmät suot osuvat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta samoille aluille, joten nämä tavoitteet tukevat toisiaan.

Ympäristön kannalta turvetuotannon merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat ilmastotavoitteiden saavuttamiseen sekä vesistöjen laatuun. Turvetuotanto, maatalous ja metsäojitus ovat pilanneet vesistöjä. Vesien suojelua pidettiin tärkeänä. Raati toivoo, että turvetuotannon ja maa- ja metsätalouden vesistövaikutuksia valvotaan paremmin ja siihen varataan enemmän resursseja. Etenkin ravinne päästöjen osalta peräänkuulutettiin päästövähennystoimien kustannustehokkuutta: kuormitusta tulisi tarkastella kokonaisuutena ja kohdistaa toimenpiteet niin, että niillä saavutetaan suurin mahdollinen hyöty. Raati piti hyvänä sitä, että kaavassa on tunnistettu vesien laadun heikkenemisen kannalta herkimmat vesistöalueet ja uutta turvetuotantoalaa on pyritty kohdentamaan siten, että haitalliset vesistövaikutukset jäisivät mahdollisimman pieniksi. Myös kokonaiskaavan erityissuojelua vaativien vesistöjen merkintöjä ja turvetuotannon vaiheistamista pidettiin hyvänä periaatteena, mutta korostettiin sitä, että näiden toteutumista tulee seurata.

Eniten keskustelua herätti kaavan linjaus uuden turvetuotantoalueen tarvitsemasta pinta-alasta. Osa raatilaisista oli tyytyväisiä siihen, että kaavaehdotuksessa osoitetaan 14 000 hehtaaria turvetuotantoon soveltuvia alueita. Osa katsoi, että näin suuri määrä ei ole linjassa ilmastotavoitteiden saavuttamisen kanssa. Kaikki raatilaiset olivat samaa mieltä siitä, että tulevaisuuden energiaratkaisut eivät voi perustua fossiilisiin polttoaineisiin. Osa kuitenkin katsoi, että energiaturve on kotimainen ja huoltovarma energian lähde, jonka käyttö on perusteltua paikallisessa sähkön- ja lämmöntuotannossa. Lisäksi korostettiin sitä, että siirtyminen pois fossiilisista polttoaineista vaatii ennen kaikkea poliittista ohjausta. Maakuntakaavan tehtävänä on ohjata turvetuotantoa ympäristön kannalta mahdollisimman haitattomille alueille. Osa taas katsoi, että maakuntakaavan on ennen kaikkea maakunnan liiton tahtotilan ilmaus, ja liitolta toivottiin aktiivista otetta energiapolitiikan suunnan muutokseen ja uusien päästöttömien ja vähäpäästöisten teknologioiden ja innovaatioiden tukemiseen.

Raati totesi, että turvetta tarvitaan siirtymäkauden ajan lämpövoimalaitoksien energianlähteenä biopolttoaineiden rinnalla. Siirtymäkauden pituudesta ei ehditty keskustella. Raati korosti myös työllisyyden ja maakunnan elinvoimaisuuden merkitystä. Turvetuotanto työllistää tuotannon ja kuljetuksen lisäksi välillisesti mm. kaupan alalla ja tuo kansantalouden tarvitsemia verotuloja. Työllisyys- ja energiantuotantomahdollisuuksia nähtiin turvetuotannon lisäksi myös biokaasun ja metsäbioenergian tuotannossa; jälkimmäisessä voidaan osin hyödyntää samoja urakoitsijoita ja samaa tuotanto- ja kuljetuskalustoa kuin turvetuotannossa. Työpaikkoja voi syntyä myös käytöstä poistettujen turvetuotantoalueiden jälkikäytössä sekä tuottamattomien ojitettujen soiden ennallistamisessa. Järkeviä jälkikäyttömuotoja tulisi kehittää, esimerkkinä aurinkoenergian tuotanto. Myös suoluontoon ja puhtaisiin vesistöihin perustuvan matkailun merkitys voi korostua tulevaisuudessa. Lisäksi puhdas ympäristö on enenevässä määrin imagotekijä, joka voi lisätä Etelä-Pohjanmaan kuntien vetovoimaisuutta. Maakunnan elinkeinotoiminnan kannalta on myös tärkeää ennakoida toimintaympäristön muutosta. Poliittiset linjaukset

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF SOUTH OSTROBOTHNIA

hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi todennäköisesti vähentävät energiaturpeen kysyntää tulevaisuudessa.

Osa nosti esille, että kaavalle asetetut soidensuojelutavoitteet jäävät toteutumatta keinovalikoiman puuttuessa. Raati toivoo maakunnan liitolta aktiivisuutta keinojen etsimiseen.

Seinäjoella 4.10.2018